
Emne: Oppfølging av kommunestyrets vedtak knyttet til forvaltningsrevisjonsrapport internkontroll

Kopi: Linn Østgaard <linnbraa@online.no>, Kristin Wangen <kristin.wangen@orkland.kommune.no>

Til: Eva J Bekkavik <Eva.bekkavik@konsek.no>

Sendt: 29.04.2024 16:00:41

Fra: Marit Ingvaldsen Risvaag <marit.risvaag@orkland.kommune.no>

Oppfølging av kommunestyrets vedtak knyttet til forvaltningsrevisjonsrapport internkontroll

Bakgrunn for saken

Kontrollutvalget bestilte i møtet 13.12.2022 sak 42/22 en forvaltningsrevisjon om internkontroll. Bestillingen følger av Orkland kommunes plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2024. Forvaltningsrevisjonen ble gjennomført i perioden fra mars til oktober 2023 med følgende tre hovedproblemstillinger:

- Har Orkland kommune et system for internkontroll?
- Gjennomfører Orkland kommune tilstrekkelig grad av kontrollvirksomhet?
- Bruker Orkland kommune informasjonen fra internkontrollen til forbedringsarbeid?

Forvaltningsrevisjonens rapport om Internkontroll ble behandlet i kontrollutvalget i møte 6. desember 2023 og behandlet i kommunestyret i møte 30. 01.2024 sak 1/24, hvor følgende ble fattet:

1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport om internkontroll til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å:
 - Sette av mer tid i ledergruppa til å tydeliggjøre, bygge og implementere rammene for internkontrollsystemet.
 - Fortsette implementeringen av internkontrollsystemet. I dette ligger det at;
 - Rutineverket (kvalitetssystemet) må bygges ut
 - Avvikssystemet må benyttes av hele organisasjonen
 - Risikovurderinger av hovedprosessene bør utarbeides, og settes i system
 - Rapporteringen bør vise status og årlige resultater på internkontrollområdet
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om hvordan kommunestyrets vedtak er fulgt opp innen 30.04.2024

Kommunedirektørens arbeid med internkontroll

I september/oktober 2022 startet kommunedirektør Ingvill Kvernmo opp et prosjekt for revisjon av internkontroll i Orkland kommune, det ble utformet et utkast til mandat for dette arbeidet, se vedlegg 1. Planen var at kommunedirektøren skulle gå gjennom utkastet med prosjektgruppen, og at dette så skulle presenteres og forankres i kommunens ledergruppe. Kort etter at vi begynte med dette arbeidet ble det klart at kommunen ville få et skifte av kommunedirektør. Dette medførte at fokus ble endret, det var en del saker som var viktig å få avklart og sluttført, samtidig som vi vurderte det som lite hensiktsmessig å starte gjennomgang av internkontroll med Ingvill Kvernmo, som ikke ville rekke å være med på gjennomføring av dette. I mars fikk Orkland ny kommunedirektør da Kristin Wangen startet i stillingen og hun gjenopptok arbeidet med revisjon av internkontroll i Orkland kommune.

Internkontroll ble satt som tema i ledergruppen. Et av temaene det ble satt fokus på var vedtaksoppfølging knyttet til politiske møter, det vurderes som nødvendig med et system for oppfølging knyttet til behandling av politiske vedtak, dette for å unngå risikoen ved manglende eller for sen oppfølging samt sikre behovet for å informere om kommunedirektørens oppfølging. Det ble startet et prosjekt knyttet til vedtaksoppfølging, jf. vedlegg 2 prosjektplan.

Orkland kommune er en stor organisasjon med en rekke enheter innen forskjellige fag og sektorer. Dersom man skal lykkes med å felles mål og forståelse for arbeidet med systematisk internkontroll, er det avgjørende at alle enheter i organisasjonen jobber med felles målsetninger innen internkontroll. Kommunedirektøren gav derfor den 11.10.2023 et oppdrag til sine enhetsledere gjennom Oppdragsbrev for internkontroll i Orkland kommune 2023 – 2024, jf. vedlegg 3 Oppdragsbrev.

Formålet med oppdragsbrevet beskrives slik:

Hensikten med oppdragsbrevet er å bidra til å sikre at kommunelovens § 25-1 overholdes. I henhold til § 25-1 i kommuneloven skal kommuner og fylkeskommuner ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Oppdragsbrevet beskriver hva som ligger i en systematisk internkontroll og trekker frem følgende elementer som sentrale i det systematiske internkontrollarbeidet:

- Målsettinger og klarhet i ønsket resultat
- Planer for arbeidet
- Kunnskap om nåsituasjonen
- Verktøy og metoder
- Rutiner og prosedyrer
- Tiltak og innsats

I oppdragsbrevet beskrives hvilke tiltak og aktiviteter som skal gjennomføres i 2023 og 2024. Oppdraget skal lede til at alle enheter utarbeider en risikobasert virksomhetsplan for egen enhet. Oppdragsbrevet sier følgende om årlig virksomhetsplan for enhetene:

Enhetene skal utarbeide en årlig virksomhetsplan. Virksomhetsplanen skal være en samlet oversikt over enhetens målsetninger og aktiviteter, og skal være et verktøy for enheten slik at lov, forskrift og vedtatte målsetninger og tiltak gjennomføres. Enhetslederne skal sørge for at virksomhetsplanen gjøres kjent i enheten. Internkontroll kan overlappes med virksomhetsstyring, men er i større grad risikobasert. I Orkland kommune definerer vi internkontroll som en del av virksomhetsstyringen.

Som en følge av fokus på revisjon av internkontroll og behandling av dette i kommunens ledergruppe, er rapportering av interkontroll nå del av styringsdialog, i tillegg til at dette er tema i kvartals- og årsrapportering.

Oppfølging av kommunestyrets vedtak

I kommunestyrets vedtak i sak 1/24 gir kommunestyret kommunedirektøren noen oppgaver knyttet til internkontroll, i vedtakets punkt 2. Kommunedirektørens oppfølging av de enkelte punktene vil bli gjennomgått her.

For det første skal kommunedirektøren sette av mer tid i ledergruppa, i enhetsledermøter og i kommunedirektørens styringsdialog, til å tydeliggjøre, bygge og implementere rammene for internkontrollsystemet. Kommunedirektøren har internkontroll på agendaen i sine ledermøter. Som direkte følge av at kommunedirektøren har satt internkontroll på agendaen er det satt i gang og snart implementert et nytt system for oppfølging av politiske vedtak.

Vedtaksoppfølgingen skal ligge åpent på kommunens hjemmeside slik at alle kan følge med behandling og oppfølging av kommunens politiske vedtak. Oppdragsbrev til kommunens enheter, som beskrevet over, er også en direkte følge av kommunedirektørens fokus på internkontroll.

Videre skal kommunedirektøren fortsette implementering av kommunens internkontrollsystem. Hva som ligger i dette er i kommunestyrevedtaket beskrevet i fire underpunkter.

De første to punktene gjelder rutineverket i kvalitetssystemet og utbygging av dette samt at avvikssystemet må tas i bruk av helle kommunen. Begge disse punktene dekkes av kommunedirektørens oppdragsbrev og følges opp gjennom rapportering knyttet til dette. For å bidra med kompetanse og bistand til enhetsledere og avdelingsledere i dette arbeidet, holdes det jevnlig kurs i «Orkland lederskole» i kvalitetsarbeid, jf. vedlegg 4 presentasjon fra kvalitetskurs for ledere.

Det tredje punktet omhandler risikovurdering av hovedprosesser i kommunen. Hovedprosesser i kvalitetssystemet Compilo er oppdelt i kommunalsjefsområdene samfunn, oppvekst og helse og mestring. I tillegg er kultur angitt som en egen hovedprosess. Denne fordelingen og begrepet hovedprosesser er ikke bevisst satt opp med klare prosesser innen disse områdene. Det er mer en systematisk fordeling av enheter knyttet til de ulike kommunalsjefsområdene. Et mer dekkende begrep enn hovedprosesser er tjenesteproduksjon. Det er innen hovedprosessene i kvalitetssystemet hoveddelen av tjenestene til innbyggerne utøves. Det er utarbeidet en ROS-analyse for Hovedprosessene, jf. vedlegg 5 ROS-hovedprosesser.

Siste kulepunktet gjelder rapportering, og viser til at rapportering bør vise til status og årlige resultater på internkontrollområdet. Kommunedirektøren har endret rapportering i kommunens årsrapport og årsmelding for å ivareta dette, endringene er tatt inn fra årsmelding og årsrapport for 2023. Det har tidligere vært rapportert på avvik i årsrapport og årsmelding, dette vil bli gjort også for 2023, men rapportene utvides med en status og oversikt over arbeidet med internkontroll og kvalitetsarbeid. Det er utarbeidet et utkast til årsrapport og årsmelding for 2023, som tillegg til avviksrapportering, jf. vedlegg 6 Internkontroll og kvalitetsarbeid.

Kommunedirektørens oppsummering og konklusjon

Kommunedirektøren viser til punktene over samt vedlegg og vurderer at kommunedirektøren med dette har oppfylt punktene i kommunestyrets vedtak i sak 1/24 knyttet til forvaltningsrevisjonsrapporten om internkontroll. Skriftlig tilbakemelding leveres med dette kontrollutvalget innen fristen 30.04.24, i henhold til kommunestyrets vedtak punkt 3.

Kommunedirektøren har stort fokus på internkontroll og kvalitetsarbeid som del av virksomhetsstyringen. Dette er vesentlig for å sikre kvalitet i både kommunens tjenesteleveranser og i egen drift. Det er viktig at kommunens ledere har en felles forståelse og målsetning i sitt arbeid med kvalitet og internkontroll, arbeidet skal være systematisk og risikobasert og danne grunnlag for forbedringer. Kommunedirektøren sikrer dette gjennom sitt oppdragsbrev til enhetene og oppfølging av dette gjennom styringsdialog og rapportering. Enhetenes arbeid skal gjenspeile seg årlige

virksomhetsplaner for de enkelte enheter/virksomhetsområder, dette sikrer at arbeidet med kvalitet, internkontroll og forbedring blir en systematisk prosess og ikke kun et engangsprosjekt som følge av revisjon internkontroll. Som eksempel legges med virksomhetsplan for Psykisk helse- og rusarbeid, jf. vedlegg 7 Virksomhetsplan 2024 Psykisk helse- og rusarbeid.

ROS-analyse for hovedprosesser sørger for en tilsvarende systematisk gjennomgang og oppfølging av tjenesteområdene og dokumentasjon av disse i kommunens kvalitetssystem.

Med hilsen

Marit Ingvaldsen Risvaag
Jurist – Annen fagstab

Mobiltelefon: 93474411

Orkland kommune - www.orkland.kommune.no

Sentralbord: 72 46 73 00

E-post: marit.risvaag@orkland.kommune.no

**ORKLAND
KOMMUNE**

E-post til/fra kommunen er offentlig. Bevaringsverdig e-post arkiveres og blir synlig på [postlista](#).

Orkland kommune tar ansvar for en bærekraftig utvikling. Vi er sertifisert etter ordningen [miljøfyrtårn](#).